

NOVA DOBA

Izhaja vsak petek ob 16. // Naročnina znaša mesečno po pošti 5 din, v Celju z dostavo na dom po raznašalcih 5-50 din, za inozemstvo 10 din // Uredništvo: Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1, pritličje, desno; uprava: levo // Telefon št. 65 // Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.666

Leto XXI.

Celje, petek 30. junija 1939

Štev. 27.

Ob 10-letnici smrti dr. Gregorja Žerjava 1929 27. VI. 1939

»Razmere so toliko dozorele, da se bo bil v bodočem desetletju odločilni boj med slovanstvom in nemštvom. Pripravljajmo se nanj!«

Te besede sem slišal dne 13. septembra 1908 na veliki skupščini Družbe sv. Cirila in Metoda v Ptuj. Izgovoril jih je dr. Gregor Žerjav. Na te besede sem se zopet spomnil, ko je poteklo deset let, odkar je dr. Gregor Žerjav za vedno zatisnil svoje oči. Saj vsebuje ta stavek konfiteor in vse stremljenje mučeniškega življenja človeka, ki ga nam malim narodom da morda komaj vsako stoletje.

Pred 40 leti smo imeli občutek, da se naš narodni čolnič potaplja v nemškem morju. Bojevali smo se še, držali smo takorekoč zadnje barikade pred predajo, toda globoke vere, nezlomljivega zupanja in trdne, na vse pripravljene odločnosti nismo imeli. Te ni bilo med inteligenci in ne med narodom.

Ookrog leta 1900. je nastajalo v takrat največjem slovenskem akademskem društvu »Sloveniji« novo gibanje. Akademiki so čutili težki položaj svojega naroda. Zavedali so se, da narodu ne more pomagati samo najlojalnejše prosjačenje za drobtine s cesarske mize na Dunaju, temveč da je treba uporabiti druga, radikalnejša sredstva. Predvsem je bila potrebna kar najbolje organizirana samopomoč: razgibanje vsega naroda za njegove narodopolitične cilje za najradikalnejšo nacionalno propagando ter študij gospodarskih in socialnih razmer naroda, da se najdejo sredstva za osamosvojitve, za kulturno in nacionalno okrepitve. V to gibanje, ki je segalo tudi že na gimnazije v domovini, je stopil ljubljanski abiturient Gregor Žerjav ter mu dal mogočen organizacijski in idejno odmerjen izraz: nastala je tako zvana narodno-radikalna struja med našo mladino. Iz naroda za narod! je bilo geslo tega novega vodje slovenske učee se mladine. Ti, inteligent, ki izhajaš iz ubogega, tlačnega naroda, uči, izobrazuj in pripravljaj se, da boš posvetil svojemu narodu vse svoje sile! Ne samo golih fraz, temveč predvsem realnega dela je treba: izobražuj narod duševno in gospodarsko, postavljal ga na lastne noge, da bo začutil veselje in ponos nad seboj, nad svojim narodom, nad svojo domovino! Če je tudi sedaj marsikaj slabo ip težko, četudi stojimo pred mogočnim sovražnikom: trdne vere ne smemo izgu-

biti, vodi naj nas optimizem in ne pesimizem!

Te ideje, ki so se izkristalizirale na raznih dijaških kongresih, tudi v Celju l. 1908., so prežele največji del slovenske študirajoče mladine. Dr. Žerjav je vse to gibanje vodil, zanj pisal in ga neumorno izpopolnjeval. Težko je skoraj danes povedati, s kako ljubeznijo in s kakim navdušenjem smo šli za njim. Bil je takrat to, kar je ostal vse življenje: vzor delavca, vzor borca za idejo, ki se mu zdi po globokem in premišljenem študiju za njegov narod najpripravnejša in najboljša.

Po dovršenih študijah vidimo dr. Žerjava v domovini najprej pri našem narodno obrambnem delu. Leta 1907. je prevzel tajništvo Družbe sv. Cirila in Metoda in je z neutrudljivo govorjeno in pisano besedo delal za popularizacijo te močne narodno obrambne organizacije. Moralni in gmotni uspehi njegovega dela so bili veliki in družba se jih še danes spominja z globoko hvaležnostjo. Narod se je začel radikalizirati. Borba proti nemštvu in italijanstvu je postajala na vsej črti odločnejša. Odločnejši in silnejši pa je bil tudi napad: Ptuj, Celje, Ljubljana... Razmere so dozorevale...

V dobo 1907—1914 pada tudi prvo politično in gospodarsko udejstvovanje dr. Žerjava. Povsod, v Ljubljani, Gorici, Trstu, se je trudil, rušil starokopitnost, vzpodbujal, ustvarjal, grajal. Tako ga je dohitela svetovna vojna — in med prvimi je bil seveda na ljubljanskem gradu dr. Gregor Žerjav. Ponovni zapor in konfinacije med vojno so omajale njegovo zdravje. Umrl je na predvečer Vidovega dne 1. 1929. in na ta Vidov dan smo že potrti in žalostni počastili spomin na tega velikega moža, enega med onimi, ki so dali svoje življenje za našo domovino.

Narodno-radikalno gibanje, v katerem je dr. Žerjav živel in ga oblikoval, je imelo tudi svoj »zanjopolitični« slovenski in jugoslovanski program, ki je bil praktičen in realen. Gibanje je navezalo stike s somišljeniki na Češkem in je obrnilo svoj pogled na Jugoslavijo, v naš jugoslovanski Pijemont, v Srbijo. Tam so l. 1903. zasedli prestol Karadjordjevići. Leta 1904. je vodil dr. Žerjav 80 slovenskih akademikov na kongres jugoslovanskega dijaštva v Beograd. Kronanje kralja Petra I. je bilo takrat in ko je pokojni veliki kralj ja-

hal na svojem belcu po beograjskih ulicah, je naša mladina spoznala, da ni vstal le kraljevič Marko, marveč tudi naš kralj Matjaž s svojo osvobodilno vojsko.

Ko se je narod l. 1917. prebudil in je prišla majska deklaracija, smo videli dr. Žerjava takoj na Dunaju med našimi parlamentarci. Lahko rečemo, da je vodil dr. Žerjav takrat idejno in praktično delo Jugoslovanskega kluba kot njegov tajnik. Po prevratu in osvoboditvi se je dr. Žerjav udeleževal pri mirovnih pogajanjih, pozneje pa v naši takratni ljubljanski Narodni vladi ter kot poslanec in minister v začasni in poznejši redni Narodni skupščini. To delo je bilo v naših političnih razmerah in ob ustvarjanju naše mlade države zelo težavno in nevhvalno. Dr. Žerjava je vodil pri njegovih ogromnih naporih čisti jugoslovanski patriotizem in globoko prepričanje, da bomo premagali vse težkoče in si ustvarili srečno domovino. S temi svojim delom si je dr. Žerjav upravičeno zaslužil ime enega prvih naših državnikov. Dr. Žerjava smo spoštovali kot izredno naobraženega politika ter kot vdanega, ustrezljivega in zvestega prijatelja, ki ga je dičila redka poštenost, značajnost in nesebičnost.

Slava spominu dr. Gregorja Žerjava!

Politika

„Mi imamo na teh tleh nalogo in poslanstvo“

Nedavno je bilo v Apatinu zborovanje švabskega »Kulturbunda«. Zanimivo in prav značilno je čitati govore, ki so jih imeli na tej skupščini razni predstavniki nemške manjšine v Jugoslaviji.

Voditelj »Kulturbunda« za Banat je poudarjal, da se je za Nemce rodila nova ideja iz krvi in kosti, ki je prestopila meje Nemčije in mora zajeti vse Nemce v Jugoslaviji, da se bodo mogli uspešno uveljaviti v tej državi in sami odločati o svoji usodi. Njihov cilj je borba z vsemi sredstvi za razširjenje nemškega življenjskega prostora. Nemško gledanje na svet ne more biti odvisno od zakonov ali mišljenja drugih narodov. Nemci v Jugoslaviji so poklicani priboriti nemški omiki oni življenjski prostor, ki ji je potreben. Ta boj bodo Nemci izvajali častno po nemškem načinu. Prav poučno je govoril tudi voditelj narodno socialistične obnove v Jugoslaviji o položaju Nemcev pri nas, ko je omenil, da se jih ne da več pridobiti ne s sladkorčki, pa tudi ne z bičem, ker je čas za vse to že minil. Njegov govor je izzvenel v ugotovitvi, da imajo Nemci na teh tleh svojo nalogo in poslanstvo.

Ko čitamo vse to, nehote mislimo, kako poslanstvo imajo ljudje naše krvi in našega jezika na Koroškem in na Primorskem in kaka je njihova borba za razširjenje slovenskega življenjskega prostora, ki je prav tako potreben našemu narodu. In še na marsikaj drugega mislimo pri tem. Pisali bomo pa o tem kdaj drugič prav jasno in odkrito, kakor se spodobi narodu, ki ima tudi svojo čast in na svojih s krvjo priborjenih tleh svoje narodno in državno poslanstvo.

Beseda dveh papežev

Varovati se je treba napačnega mišljenja tistih, ki vero s kakšno politično stranko tako zelo zamenjujejo in mešajo, da tistim, ki so pristaši druge stranke, malone odrekajo katoliško ime. To se pravi politične stranke spravljati na zvišnje področje vere, hoteti rušiti bratsko slogo in na stečaj odpirati vrata množici pogubonosnih nevšečnosti.

Leon XIII.: Okrožnica »Cum multa«

Ker mora duhovščina imeti pred očmi verske koristi celotnega prebivalstva, nikakor ni primerno, da bi se pridružila kateri koli stranki. Budno je treba paziti, da ne bo dostojanstvo duhovniške službe trpelo škode vsled političnih borb in da se ne bodo njegovi politični

nasprotniki po nesrečnem naključju oddaljili tudi od vere.

Pij XI.: Okrožnica »Il fermo proposito«

Iz časa »vodje« Stojadinovića
Po zagrebški »Novi riječi« posnemamo:

Sodišče v Petrogradu je obsodilo nekoga mesarja iz bližnje okolice, ker je 11. decembra glasoval — dvakrat, seveda za Stojadinovića... V Beogradu bi morali obsoditi vsaj 10.000 oseb. Tam so nekateri glasovali tudi po desetkrat. Tako je neki nadzornik pometačev sam pripovedoval, da je glasoval 18krat, ker so mu dali nalog, da gre od volišča do volišča in glasuje pod tujimi imeni. »Kako si mogel to storiti, če si Davidovičev pristaš?« ga je pokaral neki pristaš opozicije. Nadzornik pometačev mu je odgovoril: »Zakaj ne? Svoj glas sem dal Davidoviću — ostale glasove, ki niso bili moji, pa »po naređenju!«

Naša zemlja in naša posest

V zadnjem času so kupile nemške manjšine v Vojvodini za 2 milijardi, madžarske manjšine pa za 1 milijardo zemljišč in to ob Dunaju in Tisi. V 7 letih in pol so kupili tuji v okolici Maribora 480.115 kvadratnih metrov zemlje v vrednosti 57.889.031 din. V mestu Mariboru pripada 40 odstotkov nepremičnin Jugoslovenom, 40 odstotkov Nemcem, 20 odstotkov pa javnim ustanovam. V Gornji Radgoni so imeli Nemci pred vojno 26 odstotkov, sedaj pa imajo 44 odstotkov vse zemlje! Te številke silijo k resnemu razmišljanju in k primernim odločitvam.

Oboroženi bogovi

List »Das schwarze Korps« je objavil trditev, da je Kristusov ideal nasproten herojski naravi narodnega socializma, in je navedel med drugim tole:

»Bogovi naših prednikov niso imeli zunanosti križanega. To so bili ljudje. Imeli so orožje v rokah. To orožje je predstavljalo tipičen in izviren način obstanka naše rase, akcije in občutek odgovornosti. Kako je blede križani, čigar pasivna drža in značilna bolesta zunanost izražata ponižnost in odpoved, nasproten herojski naravi naše zavesti, ki je osnovana na krvi!«

Umor v Kladnu pojasnjen

V ponedeljek so nemške oblasti v Kladnu pri Pragi izpustile 150 oseb, ki so bile aretirane zaradi umora v Kladnu, čigar žrtev je postal neki nemški policijski stražnik. Mestu Kladnu je bila obenem zbrisana kazen 150.000 Kč. Preiskava je namreč dognala, da sta omenjenega nemškega stražnika umorila dva njegova poklicna tovariša Nemca.

Časopisje v Rusiji

Statistika časopisja v Rusiji kaže v primeri s položajem pred vojno velik napredek. Leta 1913. je bilo v Rusiji 859 raznih časopisov, ki so izhajali v 24 jezikih in katerih skupna naklada je znašala 2.729.000 izvodov. Leta 1937. je bilo v Rusiji 8.521 časopisov, ki so izhajali v 69 jezikih in dosegli skupno naklado 36.197.000 izvodov.

× Dr. Mehmed Spaho †. V Beogradu je v četrtek ob 8.45 zjutraj podlegel srčni kapi in starosti 56 let prometni minister in podpredsednik JRZ dr. Mehmed Spaho, ugleden voditelj dela bosanskih muslimanov in nacionalen mož. Truplo so prepeljali v Sarajevo, kjer bo slovesen pogreb.

× Vojaška zveza med Francijo in Turčijo. Dne 23. junija je bila v Parizu podpisana pogodba o vzajemni vojaški pomoči med Turčijo in Francijo, v Ankari pa pogodba o odstopu aleksandretskega sandžaka Turčiji.

Dunajska vremenska napoved za soboto 1. julija: Jasno in soparno, ponekod nagnjenje k nevihtam.

Krivda tovarne Mautner d. d. v Št. Pavlu

Prebold, 30. junija.

Prejeli smo in objavljamo:

Pod zaglavjem »Onesnaževanje Bolske in Savinje« in sličnimi naslovi je priobčil g. A. Zorko v zadnjem času več člankov v »Novi dobi«. Ti članki so tendenciozni in, v kolikor se tičejo Jugoslovanskih tekstilnih tvornic Mautner d. d. v Preboldu, pisani tako, da izzivajo odgovor, ki je potreben tudi zaradi pravilnejšega informiranja javnosti.

Dognanja g. profesorja Bačarja, v kolikor niso strogo biološkega značaja, so zgrešena. Zlasti moram poudariti, da se velikost čistilnih bazenov ravna po zmogljivosti črpalk za v pošteve prihajajoče tekočine in da je čistilnica v Preboldu mnogo večja nego bi bilo potrebno. Prav tako se dajo ovreči tudi ostale trditve in sicer po pričah, predvsem pa po dejstvu, da dne 13. aprila t. l. pred tovarniškimi jezom ni bila poškodovana niti ena riba, kar pa bi vsekakor moralo biti, če bi strupena voda res prihajala neposredno v Bolsko, bodisi da bi se pretakala preko betonskega oboda čistilnih bazenov, bodisi skozi razpoko v njem, bodisi po odprtem jarku, ob katerem se je nahajala greznica za odpadke.

Zanimivejše je poročilo o bioloških raziskovanjih. Kot lajik njih točnosti ne morem presojati, imam pa občutek, da ne bodo daleč oddaljena od faktičnega stanja. Le v zadevo ribje nesreče z dne 13. aprila t. l. na žalost ne prinašajo nikake jasnosti, ker manjka primerjalni izvid iz časa pred omenjeno ribjo nezgodo.

Tekstilno podjetje v St. Pavlu je letos staro baš 100 let in je samo ob sebi umevno, da je, ležeč ob Bolski v tem dolgem obdobju, moralo vplivati na biološki sestav potoka. Pri izdaji obrtnih koncesij in vodopravnih dovoljenj se doslej še ni postavljala zahteva, da bi industrijsko podjetje ne smelo učinkovati na biološko sestavo uporabljene vode, pač pa se zahteva upravičeno, da odpadna voda ne sme kvariti normalne uporabe zdrave tekoče vode. V našem primeru se živina nemoteno napaja dalje in tudi 13. aprila ni odklanjala vode, perice perejo, kopalci se kopajo in ribam voda očitno ni škodljiva; kako bi se jih bilo sicer moglo na enem samem mestu poškodovati 150 komadov v skupni teži največ 10 kg, kakor so ugotovile priče, zaslišane po sreskem načelstvu.

G. prof. Bačar je ugotovil, da je vodil odtočni kanal vodo mezosaprobne značaja, ki sega nekaj 100 metrov niže, tako 16. aprila kakor tudi 18. maja 1939. Glede mesta pred Zgankovim jezero, kjer se je ribja nezgoda pripetila, pa ugotavlja, da je bila voda dne 18. maja 1939 na tem mestu praktično čista, dočim je dne 16. aprila 1939 segal vpliv kislin in jedkih snovi še do tod, čeprav v zmanjšani meri. V odtočnem kanalu, ki je vodil vodo mezosaprobne značaja, ni bilo poškodovanih rib. Takšne ribe so se pojavile šele na mestu, ki je v normalnih časih čisto, do koder pa je vpliv škodljivih snovi dne 13. aprila še segal. G. prof. Bačar se pri tem ni vprašal, kakšni bi naj bili strupi, ki so v bližini neškodljivi in ki očitno učinkujejo šele na razdaljo preko 1000 metrov.

Cas bi že bil, da prenehajo bajke glede klora, ko je vendar ugotovil higienski zavod, da klora v preiskani vodi ni bilo. Tovarna je dne 13. aprila delala na isti način kakor v dnevih poprej in pozneje. Zakaj se je nezgoda pripetila baš ta dan in kdo jo je povzročil? Na to je potreben odgovor, ki ga pa do sedaj še ni; kajti za krivdo tovarne ni nikakega stvarnega dokaza. Tovarna ni legitimirana voditi preiskavo na lastno pest in je smatrala za svojo dolžnost opozoriti oblast na razne metode krivolovcev, ne da bi koga konkretno obdolžila.

Velike važnosti pa je ugotovitev g. prof. Bačarja, da se vodni tok očiščuje sam in sicer v neverjetno kratkem času. To je sicer stara resnica, ki so jo pa doslej izpodbijali. Če je voda pri Zgankovem mlinu že oligosaprobne značaja,

ja, mora biti Bolska pri izlivu v Savinjo na vsak način že popolnoma čista; ali z drugimi besedami: voda iz tekstilne tovarne v St. Pavlu tudi po mnenju prof. Bačarja Savinje ne onesnažuje, kar je merodajnim činiteljem itak že znano.

Cemu torej spravljati v zvezo ribjo nesrečo v Bolski z onesnaževanjem Savinje? Kako more g. A. Zorko v imenu Ribarskega društva najavljati neke odškodninske zahteve, ko je ribolov v Bolski vendar last graščine Prebold? Nadaljnje vprašanje je, kakšen smisel ima beganje javnosti s pretiravanjem kakor »za 30.000 din rib poginilo v Bolski« itd., kadar gre za 10 kg rib, ko jih vendar številne vidre vsak dan požro neprimerno več.

G. prof. Bačar je v svoje delo, ki pa ni doseglo zaželjenega namena, vložil mnogo truda, za katerega bo terjal odškodnino, ki pa bo po vsej priliki nekoliko večja, nego je bila stvarna škoda, povzročena po ribji nezgodi dne 13. aprila t. l. Seveda je to zadeva, ki se tiče edino Ribarskega društva v Celju.

Industrijska delavnost v Sloveniji je nepopularna in izstavljena neprestanim napadom. Tako je g. Zorko brez vzroka in stvarne podlage nazval tekstilno tovarno v Preboldu »židovsko podjetje«, kar pa nikakor ni. Kljub vsemu pa je industrializacija naše ožje domovine neizbežna nužnost, če hočemo zaposliti višek narodovega prirastka. Da ima tudi industrija kot največja delodajalka, največja plačilna davkov in ustvariteljica dobrin pravico do tekoče vode, ki je javna last, o tem pač ne more biti diskusije. Le pogledjmo, kakšen krik in vik nastane, če ena sama tovarna ugasne dimnik, ali če samo prenese svoj sedež v drugo banovino, in ne žagajmo veje, na kateri sedimo mi vsi, ne le jaz, ampak tudi vsi ostali.

J. Sadnik.

Izlet v kozjanski „pragozd“

Celje, 30. junija.

Pravkar ustanovljeno Tujsko prometno društvo za šmarsko-rogaško-kozjanski okraj je organiziralo poučen izlet iz Celja v kozjanski pragozd. Priglasilo se je mnogo takih, ki še sploh niso bili v tem okraju, razen ob železniški progi in je bil avtobus v nedeljo 25. junija polno zaseden. Takoj v začetku septembra pa pojde zopet drug izlet iz Celja, ki bo po tokratnih izkušnjah in — upajmo v povolnejših prilikah — še boljše uspel. Avtobus celjskega avtobusnega podjetja je moral zmagovati terenske težave, ki niso običajne: precejšnje strmine, pri čemer pa voz ne sme biti velik, ker so ceste precej ozke in ponekod v soteski, da je res težko priti z večjim vozilom skozi. Izletnikom pa ni izstopanje pred strminami vzelo dobre volje.

Vsa družba se je v Smarju podala h krasni razgledni točki, k Sv. Roku, kjer jih je vse zavzela bogata umetnost cerkve in ljubeznivost ter gostoljubje njegove varuha, zlatomašnika msgr. Vrežeta. Skozi Podčetrtek je vozil avtobus k Sv. Katarini, od koder je prekrasen razgled čez vso Sotelsko dolino, nato v Zelenjak, kjer je nastala »Lepa naša domovina«, ki so jo izletniki pred častitljivim spomenikom tudi zapeli. V St. Petru pod Sv. gorami je med obedom pozdravil izletnike domači župnik z željo, da bi se taki izleti kaj pogosto ponavljali in da bi tako prišla v svet vest o lepoti in milini teh krajev ter dobrosrčnosti teh ljudi. V Podsedri so videli izletniki sredi trga znameniti pranger, se vozili skozi Kozje v Lesično h Kolarju, kjer so nekoliko počivali, nato na Planino, kjer jim je domači šolski upravitelj g. Gruđen prijazno razložil zgodovino Planine in razkazal graščinske razvaline. S Planine je vodila pot po očinah in soteskah mimo Jurkloštra in skozi vsekakor pretesni viadukt pri Rimskih toplicah ob Savinji v Celje. Družba se je, vesela lepega izleta in tudi neskaljenega lepega vremena, še v Celju kar nerada razhajala, kajti doslej ni vedela, da so tako blizu Celja tako lepi in pri tem tako malo znani kraji.

— Vprašanje prehrane kože sloni na notranjih in zunanjih komponentah. Hranilna moč aktivnega kolesterina Solea-kreme je za prehrano kože važnejši činitelj, nego bi mogli slutiti. SOLEA krema za boljše prehrano kože.

Domače vesti

— 50. velika skupščina Družbe sv. Cirila in Metoda bo v nedeljo 2. julija ob 9. dopoldne v dvorani Sokolskega doma v Ljutomeru. V soboto 1. julija ob 20.30 bo v telovadnici meščanske šole v Ljutomeru zaupen shod, ki se ga smejo udeležiti le tisti družbeniki, ki imajo na veliki skupščini posvetovalno in glasovalno pravico.

— Zlato poroko sta praznovala večeraj v Poljčah pri Braslovčah ugledna posestnika g. Josip Omladič, bivši dolgoletni braslovški župan, odlični hmeljar ter zaslužni gospodarski in nacionalni delavec, in njegova soproga ga. Antonija. Splošno priljubljenima in spoštovanima jubilentoma iskreno čestitamo in jima želimo še dolgo vrsto let zdravja in zadovoljstva!

— Zopet katastrofalna toča v Savinjski dolini. Dne 23. t. m. popoldne je Savinjsko dolino zopet obiskala katastrofalna toča. Tokrat je toča opustošila predel med Zalcem in St. Petrom. Toča je padala pol ure ter je uničila žito in sadno drevje in oklestila hmelj. Škoda je zelo velika. Težko prizadeto prebivalstvo je nujno potrebno izdatne pomoči.

— Banovinska kmetijska šola v St. Juriju ob juž. žel. bo pričela 15. septembra novo šolsko leto 1939-40, ki bo trajalo 11½ meseca in se bo torej končalo 31. avgusta 1940. Lastnoročno pisane prošnje za sprejem je treba poslati do 1. avgusta upravi šole. Prošnji, opremljeni z banovinskim kolkom za 10 din, je treba priložiti krstni list, domovnico, nravnstveno in zadnje šolsko spričevalo ter obvezo staršev, opremljeno z banovinskim kolkom 4 din, da bodo krili stroške šolanja, v kolikor odpadejo na nje, in izjavo, da bo njihov sin ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem primeru pa, da povrnejo zavodu prejeto podporo iz javnih sredstev. Oni, ki želijo banovinsko podporo, naj priložijo uradno potrjeno davčne uprave o višini davkov in velikosti posestva. V prošnji je treba tudi navesti točen naslov in zadnjo pošto. Prosilci morajo biti telesno in duševno zdravi, dovolj razviti najmanj 16, največ 25 let stari in to taki, ki so z dobrim uspehom dovršili osnovno šolo. V svoji prošnji se morajo zavezati, da bodo natančno izpolnjevali svoje dolžnosti in se podredili zavodovim predpisom. Vsi gojenci stanujejo v zavodu, kjer imajo vso oskrbo. Oskrbovalnina znaša 100 do 300 din mesečno po premoženjskih razmerah prosilca. K celotni oskrbnini 300 din prispeva kr. banska uprava za vsakega gojenca primeren znesek, odmerjen po gospodarskem stanju staršev. Pa tudi sreski kmetijski odbori dovoljujejo revnejšim prosilcem podpore. Sprejeti bodo v prvi vrsti kmečki sinovi, za katere se predvideva, da bodo ostali na kmetijah kot bodoči gospodarji.

Celje in okolica

— Na Vidov dan se je vse mesto odelo v državne zastave. V opatijski, pravoslavni in evangelijski cerkvi ter v starokatoliški kapeli so bile žalne službe božje, ki so se jih poleg drugega številnega občinstva udeležili tudi zastopniki vojaških in civilnih oblastev in uradov, šol, korporacij in društev, med njimi deputacija Sokola. Na šolah je bilo ta dan zaključeno šolsko leto s službo božjo, vidovdanskimi proslavami in razdelitvijo spričeval.

— Višji tečajni izpit na drž. realni gimnaziji v Celju je trajal pod predsedstvom g. direktorja Franca Mravljaka od 12. do 23. junija. K izpitu se je prijavilo 39 rednih kandidatov in 14 rednih kandidatkinj, 1 privatist in 1 privatistka, skupaj 55 kandidatov in kandidatkinj. Izpit je uspešno napravilo 50 kandidatov in kandidatkinj, popravni izpit imata 2 kandidata (1 privatist) in 2 kandidatkinji (1 privatistka), za eno leto je bil odklonjen 1 kandidat. Višji tečajni izpit so uspešno dovršili: Karel Andrenšek, Rudolf Babič, Ana Brataničeva (oproščena izpita), Fina Cernelčeva, Miljeva Delakorda, Janez Detiček (opr. ust. izpita), Jurij Detiček (opr. ust. izpita), Erik Diermayer, Sonja Drassalova (opr. ust. izpita), Sonja Drogenikova (opr. ust. izpita), Alfred Goršek, Zvonimir Goršek, Franc Hanuš, Cirila Hožarjeva (opr. ust. izpita), Karel Jošt,

Kino METROPOL Celie

30. junija — 1. julija

MARIKA

Nadvse zabaven film iz 'dobrih starih časov' — Humoristično delo veselih melodij

Franciska Gaal — Paul Hörbiger — Theo Lingner — Hans Moser

2 — 4. julija

DOMOVINA

Velik pretresljiv film po slovitih Sudermannovi drami — Resničen umetniški užitek za vsakogar

V glavni vlogi kraljica filma Zarah Leander

Franc Kočar, Justin Krajnc, Ivan Kramer (opr. ust. izpita), Franc Križnik, Pavel Kudisz, Anton Lesjak (opr. ust. izpita), Dragotin Loibner (opr. ust. izpita), Gustav Luthar, Vinko Majdič, Boris Mikuš, Romeo Milošević, Jelka Mravljakova (opr. ustnega izpita), Marija Musarjeva (opr. ust. izpita), Alojzij Nendl, Mirko Ostrožnik, Dragomir Pečovnik, Ljudmila Pepelnjakova, Franc Pšeničnik, Srečko Puc, Ognjeslav Pukl (opr. ust. izpita), Olga Rustja, Aleksandra Simerlova, Jože Stare, Friderik Strohmaier, Romuald Svarc, Martin Toplišek (opr. ust. izpita), Ivan Urbašek, Julij Vastič, Savo Vesel, Ivan Vrabčič in Fedor Vrečko. Čestitamo!

— Završni izpit na drž. dvorazredni trgovski šoli v Celju je bil od 9. do 24. junija pod predsedstvom g. Davida Koreniča, upokojenega načelnika ministrstva za trgovino in industrijo. K izpitu je bilo pripuščenih 37 kandidatov in kandidatkinj. Izpit so opravili: z odličnim uspehom: Anica Zdoškova, s prav dobrim uspehom: Rajmund Zupančič, Helena Bevčeva, Elza Bukovčeva, Magdalena Kočarjeva, Marija Leskovčeva in Zora Zerovnikova, z dobrim uspehom: Bolfenk Fodermajer, Ivan Jug, Miroslav Kampjut, Fortunat Kavtčičnik, Janko Lednik, Miloš Repenšek, Vladimir Skubin, Ivan Uranjek, Marta Babičeva, Marija Cestnikova, Darinka Fortunatova, Marija Likozarjeva, Angela Mikličeva, Matilda Mušičeva in Štefanija Zagradišnikova, z zadostnim uspehom: Ervin Goršek in Matija Miklavžina. Odklonjenih je bilo na septembrski rok 11 kandidatov in kandidatkinj, od izpita je odstopil 1 kandidat, 1 kandidatkinji pa je zaradi nenadnega obolenja dovoljen ustni izpit v septembrskem roku.

— Molitveniki, rožni vencii in razne lepe stenske slike poceni in v veliki izbiri pri tvrdki Karl Goričar vdv., Celje, Kralja Petra cesta 7—9.

— Sprejemni izpit na gimnaziji. K sprejemnemu izpitu, ki je bil 24. in 26. t. m. na drž. realni gimnaziji v Celju, se je prijavilo 162 dečkov in 86 deklic. Izpit je napravilo 147 dečkov in 81 deklic, 15 dečkov in 5 deklic pa je bilo zavrnjenih.

— Na drž. realni gimnaziji v Celju je bilo ob koncu šolskega leta 826 učencev in 398 učenek, skupaj 1224. Razred je dovršilo 609 učencev in 219 učenek, skupaj 828 (75.81%), popravni izpit ima 150 učencev in 54 učenek, skupaj 207 (16.91%), razredni izpit imajo 3 učenci in 2 učenki, skupaj 5 (0.41%), razred ni dovršilo 60 učencev in 20 učenek, skupaj 80 (60.54%), pravico do rednega šolanja so izgubili 4 učenci (0.33%).

— Na drž. dvorazredni trgovski šoli v Celju je bilo ob koncu šolskega leta 49 učencev in 97 učenek, skupaj 146. Razred je dovršilo 31 učencev in 64 učenek, skupaj 95, popravni izpit ima 12 učencev in 24 učenek, skupaj 36, razredni izpit imata 2 učenci, razreda niso dovršili 4 učenci in 6 učenek, skupaj 10, pravico do nadaljnega šolanja so izgubili 2 učena in 1 učenka, skupaj 3.

— Učni uspehi na državni deški in dekljski meščanski šoli v Celju. Na drž. meščanski šoli v Celju je bilo ob zaključku šolskega leta 276 učencev. Razred je dovršilo 178 učencev in sicer 17 z odličnim, 75 s prav dobrim in 86 z dobrim uspehom. Razreda ni izdelalo 34, popravni izpit ima 58, pravico do po-

navljanja pa je izgubilo 6 učencev. Na drž. dekliški meščanski šoli je bilo ob zaključku šolskega leta 290 učenk. Izdelalo je 213 učenk in sicer 47 z odličnim, 96 s prav dobrim in 70 z dobrim uspehom. Razreda ni izdelalo 20 učenk, popravni izpit ima 55 učenk, pravico do nadaljnjega šolanja je izgubila 1 učenka, neocenjena pa je 1 učenka.

c **Zaključna slovesnost** na trgovski nadaljevalni šoli v Celju. V nedeljo 25. t. m. je bil na trgovski nadaljevalni šoli v Celju slovesen zaključek šolskega leta 1938-39, ki so se ga poleg učencev in učiteljskega zbora udeležili tudi zastopniki Združenja trgovcev za mesto Celje. Upravitelj šole g. direktor Marinček je v imenu učiteljskega zbora pozdravil zastopnike trgovstva in mladino. Zahvalil se je Združenju trgovcev za trud in naklonjenost, ki jo je izkazalo s podelitvijo nagrad učencem, ki so izdelali razred z najboljšim uspehom. Vzpodbuval je mladino k nadaljnjemu izobraževanju, da bodo postali učenci nekoč dobri trgovski pomočniki, dobri nameščenci šefov odnosno dobri trgovci. Učiteljskemu stanu sta se zahvalila za njegov trud, vestnost in skrb g. Jagodič v imenu Združenja trgovcev in g. Fazarinc v imenu Zbornice za TOI ter spregovorila mladini nekaj vzpodbudnih besed. Absolvent III. razreda ke je v imenu vseh razredov zahvalil upravitelju šole in učiteljskemu zboru za trud in skrb ter Združenju trgovcev za mesto Celje za nagrade. Nagrade so prejeli naslednji učenci: I. nagrado po 200 din: Stanislava Hrasnikova, I. razred (tv. A. Kopusar), Jože Mulej, II. razred (tv. Fr. Strupi) in Božo Vidensek, III. razred (tv. Karol Loibner); II. nagrado po 100 din: Branko Gombač, I. razred (Nabavljalna zadruga), Friderik Polandt, II. razred (tv. J. Meini) in Valburga Kompostova, III. razred (tv. J. Weiner); III. nagrado po 50 din: Angela Zoharjeva, II. razred (Mohorjeva knjigarna) in Gizela Berglezova, III. razred (tv. A. Fazarinc). Ob zaključku je spregovoril g. direktor Marinček mladini še nekaj lepih besed. Solska svečanost je bila zaključena z državno himno.

c **Delavsko gradbeno društvo** v Pečovniku bo priredilo v nedeljo 2. julija izlet na Anški vrh. V gostilni na Anškem vrhu bo poskrbljeno za dobro jedačo in pijačo. Prašiček na ražnju, pečeni piščanci. Vabi gostilničar.

c **Regulacija Savinje**. Za dovršitev regulacije Savinje v četrti etapi na Polulah, ki je sedaj v teku, manjka še 800.000 din. Tudi za regulacijo Savinje v peti etapi, ki bo segala do drugega železniškega mostu, še niso krediti zagotovljeni. Mestna občina bo skušala dobiti sredstva, ki so najnuj potrebna za redno dovršitev letošnjih regulacijskih del in za regulacijo v peti etapi. Pospešeno izvajanje regulacije Savinje bi morala predvsem podpreti državna uprava z izdatnim prispevkom.

c **Akcija za gradnjo enodružinskih stanovanjskih hišic** za delavstvo in druge socialno šibke sloje namerava uvesti mestna občina. Izdelane so štiri variante. Hišice bi stale 35.000 do 45.000 din. Poseben odbor bo izdelal vse podrobnosti, izbral stavbišče, pripravil načrte in proračune ter predložil svoje sklepe v štirih mesecih mestnemu svetu.

c **Opustitev bolniškega pokopališča**. Ker namerava mestna občina polagoma opustiti bolniško pokopališče, bo mestni tehnični oddelek poiskal primernejši prostor in nato predložil zadevni predlog mestnemu svetu.

c **Za izvajanje zdravstvene in turistične petletke občina nima denarja!** Protituberkulozna liga v Celju je izdelala načrt zdravstvene petletke za mesto Celje in prosila mestno občino za podporo za izvedbo tega načrta. Mestni svet pa je prošnjo odklonil. Olepševalno in tujsko prometno društvo v Celju je izdelalo po svojem predsedniku magistratnem direktorju g. Ivu Subicu načrt turistične petletke za mesto Celje. Mestni svet pa je zavzel stališče, da občina zaradi pomanjkanja sredstev ne more načrtno financirati izvajanja turistične petletke v turističnem Celju.

c **Zavarujte železniški prelaz v Medlogu!** Mestna občina bo zaradi številnih težkih nesreč na nezavarovanem železniškem prelazu na državni cesti v

Medlogu predložila železniški upravi zahtevo, da železniška uprava končno zavaruje ta prosluli železniški prelaz.

c **Kapucinski most**... Na seji mestnega sveta 23. t. m. je m. s. Jagodič opozoril na obupno stanje kapucinskega mostu. O tem lesenem mostu, ki leži na državni cesti Zagreb—Celje, je časopisje v zadnjih letih že mnogo pisalo. Most je pravi škandal za Celje, ki je tujsko prometno mesto in važno gospodarsko središče z 20.000 prebivalci. Nosilnost tega skrajno defektnega mostu znaša komaj 4 tone. Občina bo opozorila bansko upravo na te nedostatke in zaprosila za komisijski pregled mostu. M. sv. dr. Skoberne je omenil, da ljudje, ki se peljejo s težkimi tovornimi avtomobili iz Zagreba v Celje, ne vedo, da morajo v Celju čez kapucinski most, ki ne prenese več obremenitve kakor 4 tone. Poudaril je, da je ta most škandal,

kakor ga ne najdemo v Srednji Evropi. Ironično je pripomnil, da bi bilo treba v Zagrebu namestiti table, ki bi opozarjale voznike na majhno nosilnost kapucinskega mostu v Celju. Glede pritožb, da vozijo čez kapucinski most motorna vozila z obtežbo 7 do 10 ton in še več, kar lahko povzroči lepega dne katastrofo, je pripomnil m. s. Jager, da vozi čez ta most tudi mestni škropilni avtomobil, čigar teža znaša z vodo vred okrog 7 ton. Tako torej tudi občina krši predpis o dopustni obtežbi mostu.

c **Planinski dom pod Tovstom**. Član mestnega sveta g. Stojan Holobar je na seji mestnega sveta v petek zvečer interpeliral župana, kaj je s stavbo planinskega doma pod Tovstom, ki je bila pred dobrimi tremi leti dograjena v surovem stanju in sedaj že četrto leto propada. Župan je obljubil, da bo pospešil ureditev te zadeve. Planinski dom so, kakor znano, zgradili v surovem stanju še v funkcijski dobi prejšnjega mestnega sveta. Ko je bil imenovan sedanji mestni svet, pa so delo ukiniteli. Tako prebivalstvo že četrto leto zaman čaka, kdaj bodo to nujno potrebno planinsko postojanko dogradili in jo izročili pravemu namenu.

c **Kako je z občinsko podporo Celjskemu kulturnemu tednu?** Na seji mestnega sveta 23. t. m. je m. s. Franjo Roš omenil, da je mestni svet 18. aprila sklenil, da bo na prihodnji seji razpravljal o vprašanju podpore II. Celjskemu kulturnemu tednu. To pa se na seji mestnega sveta, ki je bila v mesecu maju, ni zgodilo. Ker finančni odbor še do danes ni imel prilike, da bi razpravljal o tej podpori, je m. s. Roš predlagal, da odobri mestni svet II. Celjskemu kulturnemu tednu 3000 din podpore. Zahteval je tudi pojasnilo, kje je krivda, da predlog ni bil izročen finančnemu odboru v razpravo. M. svetnik Roš ni prejel zadovoljivega pojasnila. Vse kaže, da mestni svet nima prave volje, da bi naklonil II. Celjskemu kulturnemu tednu v vsakem pogledu zasluženo podporo.

c **Elektrifikacija Polul, Košnice in Tremerja**. Mestna elektrarna namerava elektrificirati Polule, Košnico in Tremerje. Električno energijo bi dobavila falka elektrarna, ki ima v bližini svoj vod. Tok bodo obračunavale Kranjske deželne elektrarne direktno s falko

elektrarno, mestna elektrarna v Celju pa ga bo plačevala neposredno Kranjskim deželnim elektrarnam. Interesenti bodo morali prispevati mestni elektrarni 45.000 din za napeljavo.

c **Drugi škropilni avtomobil** bo nabavila mestna občina. Mestni svet je odobril v to svrhu kredit do zneska 222.377 din. Občina bo nabavila karoserijo in kotel za 3000 l vode doma. Občina bo tudi nabavila stroj za ktraziranje, ki bo stal okrog 30.000 din, in šasijsko za tovorni avtomobil, ki bo stala okrog 16.000 din.

c **Napeljava vodovoda na vrh Miklavškega hriba**. Mestni svet je dovolil industriju g. Avgustu Westnu podaljšanje mestnega vodovoda z gradnjo rezervoarja na vrh Miklavškega hriba do njegovega posestva. Občina bo uredila pri cerkvi sv. Miklavža javen iztok za pitno vodo.

c **Vprašanje tlakovanja Vodnikove ulice** še vedno ni rešeno, čeprav so ta dela že dve leti predvidena v mestnem proračunu. Glavna ovira, razširjenje ulice pri Gradtovi hiši, je sedaj menda odstranjena, tako da se bodo dela najbrž lahko v kratkem pričela. Tlakovanje izredno prometne Vodnikove ulice je zares nujno potrebno.

c **Gradnja sadne sušilnice v Medlogu**. Mestna občina bo zgradila pri Mestnem zavetišču v Medlogu sadno sušilnico in jo oddala celjski podružnici Sadjarskega društva. Sušilnica bo na razpolago vsem sadjarjem.

c **Nabava pohištva za mestno poglavarstvo**. Občina bo nabavila za 17.000 din pohištva za klubsko sobo in vložišče za mestnem poglavarstvu. Dobavo so oddali mizarskemu mojstru Karlu Golobu.

c **Razširjenje ceste na Stari grad** bi stalo okrog 130.000 din. Občina bo razpisala zadevni komisijski ogled ceste.

c **Za industrijski plin** iz mestne plinarne je določil mestni svet naslednje znižane cene: ob porabi 30 do 250 kubičnih metrov na mesec 2.75 din, ob porabi 251 do 500 kubičnih metrov 2.50 din, ob porabi 501 do 750 kubičnih metrov 2.25 din, ob porabi 751 do 1000 kub. metrov 2 din, ob porabi nad 1000 kub. metrov 1.50 do 1.70 din za kubični meter.

c **Odobritev nekaterih parcelacijskih načrtov** je mestni svet odklonil, dokler ne bo uveljavljen pravilnik o parcelacijah, ki ga mora mestni tehnični oddelek izgotoviti do 1. avgusta.

c **V članstvo mestne občine** sta bila na seji mestnega sveta v petek sprejeta delavca Jernej Krk in Alojz Vrečko.

c **Zanikana krajevna potreba za nov bife**. Zvonko Meštrov je zaprosil za koncesijo za bife v hiši na oglu Gospodske ulice in Dečkovega trga. Mestni svet pa je izjavil, da za ta bife ni krajevne potrebe.

c **V novi delavski hišci**, ki jo je zgradila mestna občina v Novi vasi, so štiri enosobna stanovanja, ki jih je občina že oddala. Mesečna najemina znaša za dve stanovanji po 100 din, za ostali dve pa po 70 din.

c **Orientacijske table** bo namestila občina na raznih križiščih. Zadevni proračun znaša 2.665 din.

c **Davčna uprava** je prosila mestno občino, da bi ji dala v najem prostore v mestni hiši v Vrvarski ulici. Mestni svet pa je prošnjo odklonil.

c **V odbor za obvezno telesno vzgojo** v Celju je mestni svet izvolil člane mestnega sveta gg. Fr. Roša, prof. Bitenca, ravn. Černelča, Vinka Kramerja in Repnika.

c **Premestitev tržnega prostora**. Poročilo mestnega tržnega nadzorstva za lansko leto omenja nujno potrebo premestitve tržnega prostora z Glavnega trga in nasvetuje, da bi občina uredila nov, moderen tržni prostor na zemljišču za starim okrožnim sodiščem.

c **Poroka**. Na Vidov dan se je poročil v Soštanju g. Jože Veble, namestnik šefa ekspoziture banke »Slavije« v Celju ter predsednik sreske in krajevne organizacije OJNS v Celju, z gđc. Anico Vindiševo iz Soštanja. Priči sta bila restavrater g. Valter Hobacher iz Celja in g. Stane Koproj, šef ekspoziture banke »Slavije« v Celju, starešina pa poročnik g. Milan Hubner iz Celja. Mlademu paru iskreno čestitamo!

c **Maša za planince** bo v nedeljo 9. julija ob 10. dopoldne pri Mozirski koči na Golteh. Izletniki vabljeni!

Zvezna tiskarna v Celju

opozarja, da nima nihče pooblastila za nabiranje naročil za njen račun. Vsa naročila naj se izročajo direktno v pisarni v Strossmayerjevi ulici 1.

Uprava „Nove dobe“

izjavlja in opozarja, da ni nihče pooblaščen nabirati inseratov za njen račun. Vsi inserati naj se oddajajo direktno v pisarni v Strossmayerjevi ulici 1.

c **Obsodba zaradi goljufij**. Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjala danes zasebnica Marija Kramerjeva, bivša privatna nameščenska v Celju, ker je na rafiniran način ogoljufala v Celju več oseb za znatne zneske. Kramerjeva je bila obsojena na 2 leti in 8 mesecev robije ter na izgubo častnih pravic za dobo treh let.

c **Zetev smrti**. V Zagradu je umrla v soboto 78-letna oskrbnica Uršula Trbočeva, na Ostrožnem pa v torek 63-letna posestnica Neža Kovačeva. V Prešernovi ulici 5 v Celju je umrla v sredo 78-letna vdova po trgovcu ga. Antonija Berna, roj. Kotnikova, v četrtek pa na Obrežni cesti 6 v Celju 56-letna služkinja Franciška Korentova in v Lastnem domu 19 v Gaberju v starosti 63 let posestnica ga. Marija Kohnetova, roj. Lustrova. Pogreb ge. Kohnetove, ki je bila izredno skrbna žena ter vzorna mati, bo v soboto ob 17.30 iz hiše žalosti na okoliško pokopališče. V celjski bolnici so umrli: v nedeljo 68-letna dularica Neža Zajčeva iz Migojnice pri Grižah, v ponedeljek 8-letni posestnikov sin Anton Kramer iz Socke pri Novi cerkvi, v sredo 46-letna posestnica Rozalija Pevčeva od Sv. Stefana pri Smarju, v petek pa 47-letna posestnica Antonija Vidrihova od Sv. Jederti pri Zalcu. Pokojnim bodi ohranjen blag spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

c **Umrljivost**. V Celju je umrla v mesecu juniju 40 oseb in sicer 15 v mestu in 25 v javni bolnici.

c **Strašna smrt otroka v goreči baraki**. V torek, na Vidov dan, okrog 18.30 se je vnela v gozdu blizu mestnega pokopališča v Cretu stanovanjska baraka, v kateri sta stanovali brezposelna delavka Krajncova in njena hčerka Skobernetova s svojimi otroki. Ogenj so najbrž zanetili otroci, ki so se igrali v baraki. V nekaj minutah je bila vsa baraka v plamenih in je s pohištvo vred pogorela do tal. Stanovalci so se pravočasno rešili. V baraki pa je ostal pol leta stari otrok Skobernetove, ki ga niso mogli rešiti. Na kraj požara so prispeli gasilci s Teharja in iz Gaberja, ki lesene barake seveda niso več mogli rešiti. Pod ruševinami so našli zogleleno trupelce otroka Skobernetove. Pri gašenju je dobila Krajncova več opeklin. Prepeljali so jo v celjsko bolnico. V baraki sta zgorela tudi prašič in koza, ki sta bila poleg bornega pohištva edino premoženje ubogih pogorelecev.

c **Tragična smrt**. V ponedeljek se je v Bevškem pri Zagorju ponesrečil 45-letni, v trboveljski kurilnici zaposleni progovni delavec Jernej Žibret iz Bevškega. Ko je nabiral lipovo cvetje, je padel z lipe več metrov globoko. Pri padcu si je zlomil obe nogi in je dobil tudi težke notranje poškodbe. Prepeljali so ga v celjsko bolnico, kjer je v torek zjutraj izdihnil.

c **Vlomi in tatvine**. V soboto so neznan storilec ukradli iz stanovanja posestnika Koštomaja v Cretu pri Celju 800 din gotovine. — V soboto okrog 22. se je pojavil pred trgovino Rozalije Segove na Cesti na grad blizu »Skalne kleti« neznan možki. Oprezoval je okrog hiše in je očitno nameraval vlomiti v trgovino. Domači so ga pravočasno opazili in prepodili. Dobri dve uri pozneje je skušal neznan možki vlomiti v Pristovškovo gostilno na Krekovi cesti. Domači, ki so še bedeli, so čuli ropot za hišo. Sli so pogledat in opazili neznanca, ki je bežal od hiše in izginil v temi. V noči od sobote na nedeljo so neznanci vlomili v stanovanje upokojelega ravnatelja Mestnega mlina g. Možine v Jenkovi ulici št. 19. Odnegli so več oblek in jestvin. V nedeljo se je vtihotopil v vežo hiše na Kralja Petra cesti št. 22 neznan zločinec. Stopil je k zamreženemu oknu skladišča trgovine g. Gobca, razklenil mrežo in ukradel iz

skladišča 800 din vredno moško obleko, last vajenca. Upamo, da se bo v kratkem posrečilo izslediti drzne storilce in jim preprečiti nadaljnje zločinske podvige.

c **Sodba zaradi umora v Sotenskem.** Pred petčlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju sta se zagovarjala v soboto zaradi umora 35-letni posestnik Karel Polšak iz Sotenskega pri Smarju in 25-letni posestnikov sin Jože Vrbovšek iz Sotenskega. Senatu je predsedoval s. o. s. dr. Dolničar. Polšaka je zagovarjal odvetnik dr. Milko Hrašovec, Vrbovška pa odvetnik dr. Sket. Vrbovšek je 20. maja zvečer pred Polšakovo kletjo v Sotenskem po zrelem preudarku in iz koristoljubja za nagrado 1.000 din s strelom iz samokresa v trebuh, usmrtil Polšakovega hlapca Franca Jereba. Polšak je Vrbovška s ponovnim nagovarjanjem naklepno zavedel in zasnoval, da je umoril Jereba. Polšak se je hotel polastiti Jerebovega denarja v znesku 7.000 din, ki ga je bil Jereb izročil svojemu gospodarju Polšaku v varstvo. Obtoženca sta priznala svoje dejanje. Polšak je bil obsojen na dosmrtno robo, Vrbovšek pa na 20 let robije.

c **Uradni dan Zbornice za TOI za Celje in okolico** bo v torek 4. julija od 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici Zdrženja trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici.

c **Odmera doprinosa k fondu narodne obrambe.** Davčna uprava v Celju razglasa: Zaradi pravilne odmere specialnega doprinosa k fondu narodne obrambe v smislu § 19. finančnega zakona za leto 1939-40 morajo oni davčni zavezanci, ki imajo 3, 4 ali 5 več živih zakonskih otrok izpod 21. leta starosti, vložiti pri davčni upravi v Celju prijavo ter navesti imena, dan, mesec in leto rojstva svojih otrok. Prijave morajo vložiti tudi oni starši-davčni zavezanci, ki so imeli 3, 4 ali 5 in več otrok izpod 21. leta, a so jim otroci umrli. Navesti morajo krstna imena ter podatke rojstva in smrti otrok. Več je razvidno pri pristojnih občinah.

c **Rezervni podoficirji** se obveščajo, da je notranje ministrstvo odobrilo ustanovitev društva rezervnih podoficirjev kraljevine Jugoslavije s sedežem v Beogradu. V ostalih mestih v državi bodo ustanovljeni mestni odbori, kadar se bo javilo dovolj članov. Za Celje je določen za poverjenika g. Avgust Pavčnik, nameščeneц OUZD. Vsak rezervni podoficir naj čimprej javi rojstne podatke z očetovim imenom (kraj, srez), sedanji poklic in bivališče, čin v vojski, številko vojaške izprave, in vojaško edinicu, ki je izdala vojaško izpravo. Za vpis, znak in legitimacijo se naj pošlje 20 din in slika. Letna članarina znaša 36 din. Tovariši, združimo se, delujmo v procvit države in za dosego naših ciljev!

c **Opozorilo rudarjem.** Mestno poglavarstvo v Celju razglasa: Vsi moški, bivajoči v območju mestne občine celjske, stari preko 40 let, ki so bili zaposleni v rudnikih, se morajo najkasneje do 5. julija javiti na mestnem poglavarstvu v sobi štev. 19. Prav tako se morajo javiti tudi mlajši moški - bivši rudarji, ki so stalno nesposobni za vojaško službo.

c **Zdravniško dežurno službo za člane OUZD** v Celju bo imel v nedeljo 2. julija g. dr. Podpečan na Mariborski cesti 15a.

c **Nočno lekarniško službo** ima od 1. do 7. julija lekarna »Pri orlu«.

c **Gasilska četa Celje.** Od 2. do 8. julija ima službo III. vod.

Iz občinstva Kopališče ob Savinji

Ugleden gost z Dunaja se je izrazil o tujsko prometnih razmerah v Celju takole:

Celje slovi kot izredno lepo mesto. Po naravi ima vse pogoje, da se v doglednem času razvije v letovišče prvega reda. Naravne lepote, ki osvežujejo še prav posebno človeka iz velemesta, pa je treba izkoristiti z vsemi sredstvi, da bo mogoče nuditi vse ugodnosti tujcu, ki prihaja sem na oddih.

Največ pogojev za povečanje in razširjenje slovesa pa nudi mestu Savinja, ki vsebuje poleg termalnih dobrin tudi razne mineralije, ki zelo ugodno vplivajo na kopalce. Neprecenljiva škoda bi bila, če bi ne izkoristili vpolni meri teh

naravnih dobrot in jim ne pripomogli do veljave s tem, da bi mesto samo ukrenilo vse potrebno, da se letovišcarstvo čim bolj razmahne.

Ce se človek spreha po mestnem parku in si ogleda žensko in moško kopališče, ugotovi takoj, da sta kopališči še ostanek iz onih časov, ko še niso poskušali sistematično pospeševati tujskega prometa ter ustreči domačinom in tujcem s tem, da bi bili zgradili za higieno in zdravje potrebno kopališče ob Savinji na pravem mestu. Nerazumljiv je sklep onih, ki so si omislili kopališče na tem mestu, na desnem bregu Savinje, na senčni strani, ko je vendar prostor na levem bregu, na solnčni strani tako idealen, da bi si ga gotovo želela vsa ostala mesta, čeprav ne teče mimo njih Savinja. Ce primerjamo razne manjše kraje v Sloveniji glede kopališč s tujsko prometnim Celjem, moramo ugotoviti, da v tem pogledu daleč prekašajo Celje. Ni čudno, če v kopalni sezoni kar nrgoli kopalcev v Savinji na prostem od levškega mostu do Polul in če se ogibajo kopališč ob Savinji zaradi njune skrajno ponesrečene lege. T.

Še o vremenski postaji v Celju

Nedavno ste objavili v rubriki »Iz občinstva« kritiko napisov na vremenski postaji na kolodvorskem poslojpu v Celju. Kritika slovnično nepravilne slovenščine je bila docela utemeljena. Moram pa opozoriti še na dve hudi napaki, ki ju vsebujejo napisi na tej vremenski postaji. Med klimatskimi podatki za Celje beremo med drugim: »Dosedanja najnižja toplota (!) —31° C«. Pri nas mora vedeti že vsak nižješolec, da slovenski izraz za temperaturo ni toplota, marveč **toplina**. Kako neki izgleda toplota 31 stopinj pod ničlo? Ali pa morda Celje uspešno konkurira polarnim krajem? Tudi napis: »Srednja letna vsota padavin« je zgrešen. Padavine zaenkrat še niso denarna vrednost, zato bomo pač morali namesto »vsota padavin« reči pravilno »množina padavin«. Vremensko postajo bo treba torej slovnično temeljito obnoviti, da se nam ne bodo ljudje, ki so v slovenščini podkovani, po nepotrebnem posmehovali.

Porušite nehigienske stavbe!

Poslopje starega okrožnega sodišča v osrčju mesta ni le prava sramota, marveč je tudi leglo najrazličnejših boleznin in mrčesa.

Pred kratkim smo imeli v Celju protituberkulozni teden in so meščani radi darovali v plemenite svrhe protituberkuloznega gibanja. Vse te akcije pa so brezplodne, če še vedno stoji sredi mesta stavba, ki je vsaki higieni in vsakemu zdravstvenemu pojmovanju vprav v zasmeh.

Skrajni čas je, da ta podrtija končno izgine in da mestna občina, katere dolžnost je, da skrbi za zdravje svojih občanov, ukrene v tem pogledu potrebne korake.

V naši prestolnici Beogradu je mestna občina pred kratkim sklenila izvesti v določenem razdobju radikalne mere in podreti celo mestno četrt, ki obsega 350 hiš. Tak načrt bi bil potreben tudi v Celju, saj je tu mnogo stavb, ki naravnost kričijo po tem, da izginejo s površine mesta. —š

Popravite most čez Voglajno!

Hodnik na mostu čez Voglajno na izredno prometni banovinski cesti Celje-Teharje je v takem stanju, da je nujno potreben popravlja. Deske so deloma nepritrjene, ker so žeblji, s katerimi so bile nekdanj pritrjene, že popustili, tako da ležijo deske prosto na mostišču.

Ob zadnjih poplavih je bila velika nevarnost, da bi skozi odprtino, ki bi nastala, če bi se prosto ležeča deska odstranila, zdrknil kdo, zlasti kak otrok, v globoko vodo in utonil.

Spranje med posameznimi deskami so vsled prevelike porabe že tako široke, da ozka peta gladko obtiči v špranji in si lahko pešec zlomi nogo.

Nekatere odprtine so popravljene tako, da so čez odprtine kratkomalo na druge deske nabite nove deske, ob katerih se pešci spotikajo.

Cestni odbor, v čigar področje spada

VSE CENJ. DOPISNIKE

prosimo, da bi nam pošljali dopise vsak teden že do srede, nujnejše pa do četrtega dopoldne. V petek zjutraj sprejemamo samo najnujnejše kratke dopise.

Uredništvo.

ta most, bi moral pač nujno odpraviti te nedostatke, saj hodi čez ta most vsak dan zelo mnogo ljudi.

Uredite zadevo!

Stanovaleci v Gledališki ulici v Celju se pritožujejo, da jih mestni škropilni avtomobil že okrog pol 4. zjutraj s svojim ropotom, drami iz najboljšega spanja, ko začne voziti po vodo k studencu pri gledališču in jo odvažati. Pred nekaj leti je mestno poglavarstvo na prošnjo stanovalecev v tej ulici odredilo, da sme začeti škropilni avtomobil svoje delo šele ob 7. zjutraj. To je dalje časa držalo, sedaj je pa zopet vse kakor je bilo pred omenjeno odredbo. Ce že mora škropilni avtomobil stopiti v funkcijo v zgodnjih jutranjih urah, bi bilo menda prav, da bi vsaj do 6. zjutraj počival in ne motil ljudi v spanju. Zadeva se bo gotovo dala hitro in zadovoljivo urediti.

Gospodarstvo Naš vsakdanji kruh

Celje, 30. junija.

Finančno gospodarski odbor ministrskega sveta je sklenil, da se odkupna cena za pšenico, ki je znašala doslej pri nas 140 din za metrski stot, poviša na 165 din. Tako se je torej neugodno končala borba med onimi, ki pšenico pridelujejo, in med tistimi, ki morajo pšenico kupovati. Za nas v Sloveniji je vprašanje nakupne cene pšenice dalekosežnega pomena, ker moramo vsako leto uvoziti okrog 11.000 vagonov pšenice in okrog 2.000 vagonov koruze za prehrano prebivalstva, kar pomeni za malo Slovenijo letno izdatek preko četrtilijarde dinarjev.

Vsako povišanje cene pšenice pa nas obremenjuje v našem gospodarstvu še za nove visoke milijonske izdatke. Tako se dajejo po tej poti podpore krajem, ki so že itak v boljšem gospodarskem položaju, na drugi strani pa se prehrana pasivnih krajev še umetno podražuje. S Slovenijo vred je žitno pasivna tudi Hercegovina, Dalmacija, Lika, velik del Hrvatske, Bosne in Srbije, prav izrazito pa še Crna gora. Razumljivo je, da je v vseh teh predelih naše države tako visoko določena pšenična cena vzbudila silno nevoljo, ker je nerazumljivo, zakaj moramo ravno pri nas v Jugoslaviji, ki je agrarna država, plačevati domačo pšenico za več kot polovico dražje, kot je cena pšenice na svetovnem trgu in vseh ostalih državah po svetu. Tudi je razumljivo, da iz javnih sredstev davčnega denarja skrbijo samo za nesorazmerno visoke cene pšenice, vse druge proizvode našega kmetijstva pa pustijo v škodo onih pridelovalnih krajev neusmiljeno propadati po cenah, ki že ogrožajo izvestne kmetijske panoge.

Nam v Sloveniji bi prišlo zelo prav, ako bi se merodajni činitelji enako zavzeli za ureditev cen naše živine, lesa, hmelja, sadja in vina, kar bi tudi mnogim drugim delom države ne bilo v škodo, ker moramo pač to ugotoviti, da imajo od pretirano visokih cen pšenice gospodarsko korist le nekateri okoliši, pretežni del prebivalstva naše države pa ima od take žitne politike težko škodo in novo breme, ki ga ne bo zmogel. Kje bomo mi v Sloveniji zaslužili ta denar, da si bomo mogli kupovati naš vsakdanji kruh?

Sokolstvo

x Sokolski nastopi 2. julija. V nedeljo 2. julija bodo v celjski sokolski župi telovadni nastopi v sledečih krajih: v Storah nastop društva Store-Teharje, ki je obvezen za društva celjskega okrožja, v St. Juriju ob juž. žel. zlet šmarskega okrožja, v St. Juriju ob Taboru zlet vranskega okrožja in otvoritev Sokolskega doma tamkajšnje čete, v Radečah pri Zidanem mostu pa nastop radeškega Sokola. Celjsko sokolstvo vabimo, da se udeleži nastopov bratskih edinic in jih s svojo navzočnostjo podpre v njihovem stremljenju.

x **Brat Lesjak**, član Sokolskega društva Celja-matiče, se je udeležil preteklo nedeljo izbirnih tekem v Beogradu za sestavo vrste, ki bo tekmovala v Sofiji ob priliki zleta bolgarskih Junakov. Dosegel je četrto mesto in je določen, da bo tekmoval v vrsti SSKJ v Sofiji. Poleg br. Konrada Grilca je to sedaj že drugi član celjskega matičnega Sokola, ki bo zastopal sokolstvo v mednarodni areni. Upamo, da bo tudi on dosegel časten uspeh.

Sport

* **Atletsko državno prvenstvo v Celju.** V nedeljo 2. julija bodo po vsej državi izločilne tekme atletskih klubov za naslov državnega prvaka. Pravico borbe z ponosni naslov prvaka imajo samo štirje najboljši. Tekmuje lahko vsak klub v državi, ki lahko zadosti težkim pogojem razpisa tekmovalja. Klub, ki hoče tekmovati za prvenstvo po točkah, mora postaviti na start vsaj 30 atletov. V Celju si je nadela nalogo tekmovati za prvenstvo, sicer ne za dosego naslova, temveč za čim častnejši rezultat, atletska sekcija SK Celja. Tekmovanje se bo pričelo v nedeljo ob 8. na Glaziji. Nastopilo bo okrog 30 atletov, samih članov SK Celja. V vsaki disciplini tekmujejo največ po štirje atleti, posamezen atlet pa ne sme tekmovati v več kakor treh disciplinah. Tekmovanje bo obsegalo sledeče discipline: tek na 110 metrov za zaprekami, tek na 200, 400, 800, 1500 in 3000 m, skok s palico, skok v višino in daljino, met diska, krogle in kopja ter štafeto 4 x 100 m. Celjsko občinstvo opozarjamo na to zanimivo tekmovalje.

* **Pokalna tekma ISSK Maribor : SK Olimp.** V nedeljo 2. julija ob 17.30 bo na Olimpovem igrišču finalno tekmovalje za pokal LNP med podsveznim prvacom ISSK Mariborom in zmagovalcem celjskega okrožja SK Olimpom. Ze sam prihod novega prvaka nam jamči, da bo tekma nudila vsestransko zanimiv nogomet. Olimp bo moral napeti vse sile, ako bo hotel častno zastopati celjski nogomet proti Mariboru.

* **Velik uspeh jugoslovenskega nogometnega prvaka.** V nedeljo je igral naš državni nogometni prvak BSK na svojem igrišču v Beogradu s praško Slavijo prvo tekmo za srednjeevropski pokal. BSK je zmagal v razmerju 3:0 (1:0). Občinstvo je sprejelo enajstorico praške Slavije ob njenem prihodu na igrišče z dolgotrajnimi viharnimi ovacijami.

* **Zmaga mladine SK Celja.** V nedeljo je bila na celjski Glaziji izločilna prvenstvena nogometna tekma med mladina SK Celja in ISSK Maribora. Mladina SK Celja je zmagala v razmerju 2:1 (1:1). Povratna tekma bo v nedeljo v Mariboru. Zmagovalec bo igral potem z mladino SK Ljubljane za naslov podsveznega mladinskega prvaka.

* **Atletska sekcija SK Celja** opozarja vse atlete, da se bo pričelo tekmovalje za državno prvenstvo v nedeljo 2. julija ob 8. na Glaziji. Zaradi tega naj bodo vsi pravočasno na Glaziji.

Obvestilo

Ker je bil namen gg. V. H. Šeligo-Zany, da odkupita mojo delikatesno trgovino v Celju, sporočam cenj. občinstvu, da ni prišlo do nameravanega odkupa, temveč bom še nadalje vodil v lastni režiji delikatesno trgovino, mesarijo in prekajevalnico na Kralja Petra cesti 13 v Celju.

Cenj. občinstvo obveščam, da bom otvoril na Glavnem trgu v Celju (v bivšem lokalu Bate) tudi podružnico.

Josip Benko

Iz naših krajev

Konjice

Dvajsetletnica Sokolskega društva v Konjicah

Konjice, 30. junija.

Sokolsko društvo bo praznovalo ob priliki rednega letnega nastopa v nedeljo 2. julija dvajsetletnico obstoja društva in bo ta dan razvilo svoj naraščajski prapor. Društvo je bilo ustanovljeno v poletju leta 1919. po pripravljalnem odboru, ki mu je načeloval takratni tamkajšnji notarski namestnik Presečnik, kasnejši, žal že pokojni, notar na Vranskem. V pripravljalnem odboru sta bila še veterinar Franc Veble in oficijant katastrske uprave Viktor Zorčič. Na prvem občnem zboru 31. avgusta 1919 je bil notar Presečnik izvoljen tudi za prvega starešino.

Društvo je vseh 20 let krepko delovalo. V zadnjih, sokolstvu neugodnih časih je sicer nekoliko izgubilo na številu članstva, vendar delajo vsi oddelki v redu in izpolnjuje društvo vse svoje naloge in poleg tega tudi še vse dolžnosti po zakonu o telesni vzgoji naroda. V zadnjem letnem poročilu sokolske župe v Mariboru je to društvo vpisano kot eno najboljših.

Sporod proslave dvajsetletnice, ki bo na letnem telovadišču za Narodnim domom v Konjicah, je naslednji: Ob 14.30 razvitje prapora in nagovor br. starešine dr. Sbrizaja, ob 15 povorka, ob 16 telovadni nastop.

Pri nastopu bodo sodelovali člani sokolske olimpijske vrste in sicer sokolski prvak brat Konrad Grilec ter brata Lesjak in Lapajne. Igrala bo sokolska godba iz Šmarja pri Jelšah.

Šmarje pri Jelšah

Tujsko prometno društvo za šmarski srez

Šmarje, 30. junija.

V nedeljo 25. junija se je vendarle osnovalo tudi za šmarski srez, ki je pač izmed vseh srezov dravske banovine najmanj znan, tujsko prometno društvo z velikim namenom, da zbere in opozori na vse skrite zanimivosti tega predela naše zemlje, da skrbi za gospodarski napredek sreza in zlasti da pospeši tudi za te kraje tujski promet, ki postaja vedno važnejša panoga našega narodnega gospodarstva. Na povabilo predlagateljev po banski upravi že potrjenih pravil se je zbralo v hotelu pri Habjanu nekaj odličnih propagatorjev tujskega prometa, ki so se odločno izjavili za ustanovitev društva, odobrili pravila, pristopili kot člani, izvolili upravni in nadzorni odbor ter nanizali mnogo primernih in izvršljivih nasvetov.

Sklicatelj prof. dr. Pavel Strmšek se je v uvodu zahvalil tujsko prometni zvezi v Mariboru, ki je dala pravzaprav pobudo in nudila začetna sredstva za novo društvo, ter sporočil pismene pozdrave mariborskega Muzejskega društva in šmarskega domačina zlatomašnika msgr. Vrežeta. Pozdrave in nasvete so izrekli osebno zastopniki mariborske tujsko prometne zveze in zdravilišča v Rogaški Slatini, Putnika in šmarske občine. Drugi udeleženci so priporočali takojšnjo sestavo nekakega vodiča za prilično malo znane ture v srezu, skrbno zbiranje gradiva, vzgojo naroda za tujski promet, snago in red v gostinskih obratih sreza in privlačne naprave.

Tako je bilo ustanovljeno društvo, ki ima res velike in lepe naloge v zapuščenem šmarsko - rogaško - kozjanskem okraju. Društvo pa bo te naloge zmoglo le s podporo javnih činiteljev in pa z iniciativnostjo posameznikov na važnejših točkah sreza, kajti društvo, more le zbirati, voditi, posredovati, napraviti pa morejo le korporacije ali pa posamezniki v onih krajih. In v pričakovanju, da se bo oboje zgodilo, je upanje, da bo društveno delo uspešno. Izvoljeni odbor, ki mu predseduje prof. dr. Strmšek, se bo z vneto lotil dela v prosep lepega in največjih žrtev vrednega sreza.

Pletenine trpežne nogavice kopalne obleke

vseh vrst po meri v pletilnici Pongračič, Celje, Slomškov trg 1

Štore

Š Javni nastop Sokola Store-Teharje. Sokolstvo društvo Store-Teharje bo priredilo v nedeljo 2. julija v Storah javen nastop s peštrim sporedom. Ob 16. bo zbor telovadcev na telovadišču in pozdrav državnih zastavi, nato pa se bo pričela telovadba vseh oddelkov. Po telovadbi bo prosta zabava. V primeru slabega vremena bo prosta zabava v vseh prostorih Sokolskega doma. Bratje in sestre ter sokolstvu naklonjeno občinstvo, pohitite v nedeljo v Store!

Š Nov grob. V ponedeljek 26. t. m. je umrl g. Franc Haberl, dolgoletni predelavec v železarni v Storah. Pokojnemu bodi ohranjen blag spomin, svojcem naše iskrno sožalje!

Žalec

Vidovdanska proslava na meščanski šoli v Žalcu

Žalec, 30. junija.

Na Vidov dan je bila na meščanski šoli v Žalcu, s katere so odšli letos prvi absolventi, po maši lepa šolska proslava v okusno okrašeni risalnici. Proslavi so prisostvovali tudi številni starši in prijatelji šole.

V začetku je zapel mladinski zbor pod vodstvom nastavnika g. Stanislava Kodriča državno himno. Nato je govoril učenec IV. razreda Anton Volk o pomenu Vidovega dne in se spomnil 550 letnice kosovske bitke.

Upravitelj g. Rudolf Godiel je v jedrnatem govoru orisal pomen mladega učnega zavoda. Dejal je med drugim: Meščanska šola je važna institucija prosvetnega življenja in nosilka znanja med najširše ljudske plasti. To ni le praktična šola, temveč daje tudi temelje takim, ki pozneje sami kot samouki poglobijo svoje znanje, da se lažje uveljavijo v poklicnem in družabnem življenju sploh. Današnji dan pa je za našo meščansko šolo zgodovinskega pomena, saj jo zapuščajo njeni prvi absolventi. Po zaslugi občinskih mož se začenja z letom 1935. nova zgodovina meščanske šole, ki je dobila v naslednjih letih nove, preurejene prostore. Absolventom je dal zavod prvo samozavest in jih vzgojil za polnovredne člane družbe, da se bodo mogli pravilno orientirati v širokem svetu in njegovem zamotanem ustroju. Končno se je g. upravitelj zahvalil vsem, ki so sprožili misel o ustanovitvi meščanske šole v Žalcu ter jo ne glede na ovire in gnotne žrtve tudi uresničili. Pozval je absolvente, naj se ravna po naukih svojih vzgojiteljev, ter jim poželega obilo sreče, uspeha in zadovoljstva.

Učenec IV. razreda Alojzij Stopar se je zahvalil učitelstvu in občinski upravi za vso skrb in za trud. Mladinski zbor je ubrano in občuteno zapel dve medjimurski narodni pesmi v troglasni harmonizaciji. Učenka IV. razreda Anica Mandelčeva je recitirala Gradnikovo pesem »Slovenska zemlja«. Mladinski zbor je nato zapel dve narodni pesmi.

Predsednik šolskega odbora, župan g. Ivan Vizovišek je v svojem govoru poudaril, da zaključuje meščanska šola v Žalcu ta dan četrto šolsko leto. Prvi absolventi zapuščajo zavod in bodo v poznejšem življenju znali ceniti pomen višje šolske izobrazbe. Spomnil se je lepe šolske razstave, ki je bila zrcalo uspešnega delovanja učiteljskega zbora, predvsem g. upravitelja, in je vsem izrazil iskreno zahvalo v imenu šolskega odbora in žalske občine. Naglasil je tudi, da je meščanska šola v Žalcu trajen spomenik blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju, in zaključil svoj govor z vzklikom Nj. Vel. kralju Petru II. in Jugoslaviji.

Ob zaključku proslave je mladinski zbor lepo zapel še dve narodni pesmi.

K.

Jubilejna predstava na žalskem odru

Nedavno je slavil g. Rado Stokelj desetletnico režiranja in igranja na žalskem odru. Za ta jubilej je pripravil jubilat v svoji režiji veseloigro »Zadrega nad zadrego«, ki so jo uprizorili žalski diletanti, jubilatovi sodelavci, v Roblekovi dvorani. Predstava je dosegla pri

premieri in pri reprizi lep uspeh in je bila dostojen zaključek desetih let nesebičnega in požrtvovalnega dela g. Stoklja na žalskem odru.

Vaškega štacunarja Piškurja je igral g. Stefan Herman. Svojo nalogo je rešil odlično. Izmišljeno nezakonsko hčerko je spretno uvedel v svoj družinski krog. Gdč. Danica Sketova se je dobro vživela v vlogo Piškurjeve žene. Lipeta Korena je igral jubilat g. Stokelj. Prikazal je vdanega in pohlevnega kmeta tako naravno, da smo uživali ob vsakem njegovem nastopu in ob vsaki kretnji. Korenovo ženo Moniko je odlično podala popularna igralka žalskega odra gdč. Vera Fiklova. Krepko sta se uveljavila gdč. Frida Kozoletova (Korenova hčerka) in g. Zarko Kveder (pismošojca Simelček). Tudi ostali igralci so dobro podali svoje vloge. Dobro pripravljene in nadarjene igralci so poskrbeli za živahen potek igre.

odmoru med prvim in drugim dejanjem je bila kratka, pristrčna počastitev jubileja g. Stoklja. Predsednik SK Zalca g. Branko Krašovic se je jubilat v vznesenih besedah zahvalil za njegovo požrtvovalno in uspešno desetletno kulturno udejstvovanje ter mu čestital k jubileju. Prečital je tudi čestitko, ki je poslala g. Stoklju Zveza kulturnih društev v Mariboru. V znak priznanja je izročil g. Stoklju v imenu SK Zalca krasen lovorjev venec in sportno trofejo. V imenu igralcev se je zahvalila g. Stoklju gdč. Olga Kvedrova in mu izročila šopek rdečih nageljnov.

Prepričani smo, da g. Stokelj po svojem jubileju ne bo prekinil svojega kulturnega dela v duhovno in tudi finančno korist organizacij, ki jim je z dosedanjim delovanjem vedno rad pomagal.

Gosp. Stoklju želimo kot njegovi verni gledalci še dolgo vrsto let uspešnega udejstvovanja na žalskem odru, za kar mu bomo tudi v bodoče vedno iz srca hvaležni.

Š Drž. meščanska šola v Žalcu je izdala na Vidov dan svoje prvo izvestje in to za šolsko leto 1938-39. Izvestje navaja spremembe v učiteljskem zboru med šolskim letom, stanje učitelstva ob koncu šolskega leta, šolski letopis, šolske knjige, slovenske šolske naloge, ekskurzije, zdravstveno stanje učencev, knjižnice in učila, roditeljske sestanke, dijaške organizacije, statistične podatke, klasifikacijo učencev, završni izpit in navodila za pričetek šolskega leta 1939-40. Ob zaključku šolskega leta je bilo na zavodu 229 učencev (104 dečki in 125 deklice). V I. a razredu je bilo 42 učencev (2 odličnjaka), v I. b razredu 44 učenk (6 odličnjakinj), v II. a razredu 32 učencev (3 odličnjakov), v II. b razredu 36 (8 odličnjakinj), v III. razredu 36 učencev in učenk (6 odličnjakov), v IV. razredu 39 učencev in učenk (12 odličnjakov). Razred je dovršilo 163, popravni izpit ima 36, ponavljalni izpit pa 29 učencev in učenk. Pravičo do nadaljnjega šolanja izgubila 2 učenca. Poleg upravitelja je poučevalo na zavodu še 8 učnih moči.

Šv. Peter v Sav. dol.

Š Javni sokolski telovadni nastop. V nedeljo 25. t. m. je polagalo naše Sokolsko društvo obračun tihega in vztrajnega dela. V dopoldanskih urah so se začeli zbirati sokolski pripadniki v z državnimi zastavami okrašeni sokolski trdnjavi St. Petru v Sav. dolini. Dopoldne so bile tekme dece žalskega sokolskega okrožja, ob 15. pa je prikoralo na letno telovadišče 208 izvršujočih članov vseh vrst k pozdravu državnih zastavi. Tajnik Stanko Oset je s klenimi besedami nagovoril sokolsko množico in jo pozval k še vztrajnejšemu delu v blagor kralja in domovine. Nastopali so po vrsti: 44 moške dece, 29 naraščajnikov, 31 članov, 46 ženske dece, 30 ženskega naraščaja in 28 članic. Vsi oddelki so svojo nalogo rešili prav dobro. Domačemu društvu iskreno čestitamo k lepemu uspehu!

Št Neurje s točo. Dne 23. t. m. je divjalo nad St. Petrom hudo neurje s točo, ki je uničila vse poljske pridelke. Najhujše so prizadete Doberteša vas, Groblja in Ločica. Komisija, ki je prispela v prizadeti predel, je ocenila škodo na 90 do 100%. Težko prizadetemu prebivalstvu izdatna pomoč nujno potrebna.

Št Nov grob. V torek 27. t. m. je umrl v starosti 78 let g. Martin Kolenc, pre-

užitkar iz Sp. Grušovelj. Naprednemu možu bodi ohranjen lep spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

Št Aretacija nevarnega vlomilca. Vrhim šentpavelskim orožnikom se je posrečilo prijeti nevarnega vlomilca I. Košaka, ki je bil pred kratkim izpuščen iz kaznilnice, v kateri je presedel 3 leta. Ko je zadihal svobodni zrak, se je takoj zopet lotil svojega starega poklica: vlomov in tatvin. Svoje zločine je izvrševal večinoma v okolici Marije Reke in Trbovelj. Njegov pajdaš je odnesel pete, a so mu že na sledu.

Ljubno

Proslava 20-letnice koroških bojev

Ljubno, 30. junija.

Legija koroških borcev je organizirala letos že več proslav ob 20-letnici koroških bojev. Krajevna organizacija LKB v Gornjem gradu pa bo imela tako proslavo v nedeljo 30. julija v idiličnem gornjesavinskem trgu Ljubnem, od koder je odšlo iz okraja največ koroških borcev braniti meje in osvobojevati slovenske rojake. Na Ljubnem je bil v maju leta 1919. tudi glavni stan Celjske legije, ki se je v usodnih pomladanskih dneh leta 1919. zbrala v Celju in odšla v gornjo Savinjsko dolino ter zasedla tu bivšo koroško-štajersko mejo od Kramarce do Raduhe in se pozneje udeležila zmagoslavne naše ofenzive od Crne preko Apač in Zagorja na Celovec.

Članstvo omenjene krajevne organizacije, po številu 223, se je udeležilo osvobojevalnih bojev na severni meji od pričetka novembra 1918 pa do popolne zasedbe Koroške. Večina članov je tudi še sodelovala pri plebiscitu. Nekaj tovarišev je pustilo svoje mlado življenje na severni meji, nekaj tovarišev pa je v razdobju 20 let odšlo v večnost. Odkar obstoji krajevna organizacija v Gornjem gradu, sta tudi že umrli dva tovariša. Spomini na prevratno dobo in na težke čase spomladi leta 1919. in nato na radostne dneve pohoda na Koroško so pač najlepši, kar jih imajo bivši borci iz svojega življenja.

Ti borci se hočejo ob letošnji 20-letnici spomina bojev na naši severni meji zopet zbrati tudi v gornjegrajskem srezu, posvetiti ob tej priliki nekaj trenutkov spominu padlih in umrlih tovarišev, obuditi spomine na leta 1918., 1919. in 1920. ter na javnem zboru manifestirati za priznanje dobrovoljstva in drugih ugodnosti.

Ze spomladi se je osnoval poseben prireditveni odbor pod predsedstvom dr. E. Mejaka iz Gornjega grada. Odbor je sestavil spored proslave takole: ob 10. služba božja v župni cerkvi na Ljubnem za padle in umrle bivše severne borce. Po službi božji bo odhod na Foršt, kjer bo manifestacijski zbor borcev. Spominski govor bo imel predsednik organizacije dr. E. Mejak iz Gornjega grada, programatični govor pa predsednik glavnega odbora LKB polkovnik v p. Viktor Andrejka iz Ljubljane. Po zboru bo odkritje spominске plošče na Brunetovi hiši v sredi trga. Ob 14. se bo pričela velika ljudska veselica na Forštu. Sodelovali bodo pevci in domača godba z godci v gorenjskih narodnih nošah pod vodstvom dirigenta g. A. Tevža z Ljubnega. Čisti dobiček te proslave je namenjen najrevnejšim članom organizacije.

Severni borci in prijatelji, pridite 30. julija v največjem številu na Ljubno!

Slovenigradec

s Kresovanje v slovenjegraški okolici. Slovenjegraški podružnici CMD, podružnica SPD in Sokolsko društvo pozivajo članstvo in vse narodno zavedno občinstvo, da se udeleži v torek 4. julija zvečer kresovanja v čast slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Kresove bomo prižgali na Plešivcu (Uršlji gori), na Rahtelu, na Kremzarjevem vrhu in na Veliki Kopi. Zažareli pa bodo tudi na raznih drugih vidnejših mestih našega okoliša. Če bi bilo v torek slabo vreme, bomo kresovali v sredo 5. julija zvečer.

s Detektiv Megla. Dramski odsek Sokolskega društva v Slovenjgradu bo uprizoril v soboto 1. julija ob 20. v Sokolskem domu veseloigro »Detektiv Megla«. Veseloigra nam bo nudila nekaj veselih ur v sedanjih skrbih polnih dneh. Zato v soboto vsi v Sokolski dom!

Laško

Jubilej laškega Sokola

Laško, 30. jun.

Davno, davno je že bilo, ko je priletel iz zlate Prage sinji Sokol k svojim južnim bratom. Ploveč nad Laškim je žalostno povešal svoja krila, kajti brat na rodni slovanski grudi mu je bil tujec.

Preko celin pa je zavel orkan in v gromu in blisku so padale trdnjave, na njihovih razvalinah pa je zgradil Sokol čvrsta gnezda. Tako tudi v Laškem in iz malega gnezda je zrastle mogočna sokolska trdnjava.

Dvajset let je minilo od tedaj, ko se je Sokol prvič spustil iz sinjih višav na ta divni kotiček naše domovine. Kljuboval je viharjem in nevihtam ter zre danes s ponosom nazaj na sokolsko delo dveh decenijev.

Osiveli so sicer Sokoli, ki so pred 20 leti stali ob skromnem sokolskem gnezdecu. Marsikaterga izmed njih krije že zelena ruša. Toda ideja, položena takrat v to malo sokolsko gnezdece, je klila dalje in oni osiveli Sokoli, ki so kumovali ob njegovem rojstvu, pojačeni z mladim sokolskim rodom ščitijo danes to sokolsko svetinjo. A cele čete naraščajnikov in sokolske dece jedva čakajo, da stopijo nekoč v vrste sokolskih čet in se, prežete s sokolskimi idejami in brezmejno ljubeznijo do rude grude, vzpnejo preko vsakdanjosti.

V nedeljo 9. julija se bodo zbrale v Laškem številne sokolske čete, da počastijo svojega sokolskega druga ob njegovem jubileju, ki bo ena najpomembnejših letošnjih sokolskih manifestacij tukajšnjega okrožja.

Ze na predvečer, t. j. v soboto 8. julija bo z naraščajsko akademijo storjen nekak uvod v to jubilejno slavnost.

Dne 9. julija se bodo ob 9. kosali naši mladci v meddruštvenih naraščajskih tekmah.

Ob 14. bo zbor sokolskega okrožja z razvitjem društvenega naraščajskega prapora, nato pa povorka skozi mesto.

Ob 16. se bo pričel javen nastop in nato družabna zabava.

Se posebej pa moramo omeniti okusno urejeno sokolsko razstavo, ki bo otvorjena prav ta dan v Sokolskem domu in ki bo nazorno predočila razvoj in delovanje društva od njegove ustanovitve pa do 20 letnega jubileja.

Ne delamo nikake kričeče reklame, ker dobro vemo, da kdor je Sokol in kdor je dovteten za čare narave, ki jih mu Laško v toliki meri nudi, ne bo zamudil lepe prilike in bo prihitel dne 9. julija v Laško.

Hrastnik

h Sokolska prireditve. V nedeljo 9. julija bo v Hrastniku velik sokolski obrambni zbor trboveljskega okrožja. Popoldne bodo bojne tekme v streljanju in s patrolo nalogo. Od jutranjih vlakov bo krenila na prostor zbora povorka vseh pripadnikov okrožja. Po obrambnem zboru bo skupno kosilo. Popoldne bo imelo domače društvo letni telovadni nastop vseh odelkov. Po nastopu bo veselica na telovadnem prostoru pri Rošu. Vabimo že danes vse prijatelje hrastniškega Sokola na to edinstveno in zanimivo prireditev, ki bo izvedena v času in razmeram ustrežajočem obsegu, kajti sokolstvo se zaveda, da mora biti noč in

dan pripravljeno, da v trenutku potrebe nastopi v obrambo domovine. Priprave za sprejem, razvrstitev velikega števila pripadnikov Sokola trboveljskega okrožja itd. so v polnem teku, podrobnosti pa se drže v tajnosti, da se preizkusi pripravljenost in izvežbanost članstva.

h Poučno predavanje. V soboto 24. junija je bilo v Sokolskem domu poučno in zanimivo predavanje v obrambi prebivalstva pred zračnimi napadi. Predavatelj kapetan g. Toš iz Celja, ki je našemu občinstvu poznan po svojih predavanjih iz prejšnjih let, je seznanil navzoče z moderno aviacijo in raznimi načini napadov iz zraka kakor tudi z uspešno obrambo pred takimi napadi.

P. St.

Čudak

V vas pa se je vrnil tudi drugi sin nekdanje grofice. Nikomur ni pravil kje je bil in kaj je počenjal. Na vsem lepem si je kupil veliko njivo, si tam postavil kočjo in se oženil. Tudi ženo si je od nekod pripeljal, da niso mogli sosedje nikoli prav vedeti, ali je kmetiška ali gosposka. Nosila je klobuk, on pa je kadil cigarete... Svojo njivo sta oskrbovala ko vrt, a od nje le nista mogla živeti. Zato sta hodila na delo k vsem sosedom in vsi so se čudili njuni pridnosti. Za delo so ju imeli povsod radi, čeprav jim sicer nista bila všeč in jezične ženske so jezikale: Saj sama ne vesta, kaj sta, pol ju je koruze, pol gospode. Grofičin sin sam pa se je rad postavljaj, da ve več od drugih ljudi, saj je pripeljal s seboj kar zaboje knjig in cele noči je gorela pri njem svetilka, ko je čital pozno v noč. Če ga je kdo povprašal, zakaj je prišel na deželo, in morebiti še hudobno pripomnil: kdor v mestu živeti ne zna, se na kmete poda, mu je kmalu vrnil, češ kdor si na kmetih živeti ne upa, v mesto pobegne. Ko so ga vprašali, zakaj nima otrok, jim je razložil, da ne ve, kako bi bilo prav, kajti: Če je prvi otrok sin, ostal bo edinec — in to ni prav. Če pa je hči, imeli bodo devet otrok — in tudi to ni prav. V cerkev in na žegnanje ni hodil, tudi ni rad govoril o cerkvenih zadevah.

Kar naenkrat ga je prijelo, pa je pričel tuhtati sam s seboj: Za zamorec slikajo Mater Božjo črno. Nam pravijo, da je v peklju vroče. Bog ve, s čim grozijo severnjakom? Vročega pekla bi se ti niti ne bal, ko vročine ne poznajo. Morda jim grozijo še z večjim, naravnost peklenskim mrazom? Kadar pa so ga napadali zaradi verske brezbriznosti, jim je razložil vso svojo učenost, ki jo je nekje čital: Ljudje božji, kaj vam naj povem? Razložite vi meni prej, kako je to, da je vsa vera pravzaprav

postavljena na eno samo jabolko. Pomislite, če bi ne bilo tistega jabolka v raj, bi ne bilo podedovanega greha in brez podedovanega greha bi ne bilo odrešenja. To mi razložite, ljudje božji, potem bom hodil tudi jaz z vami v cerkev in na vsa žegnanja ter bom nosil križ ali pa bandero pri procesijah in bom glasno naprej molil...

In zgodilo se je, da brezverca niso nič več silili v cerkev, marveč so ga pustili v miru, da je čital svoje knjige in časopise kakor jih je mogel kje dobiti; le na delo so ga klicali, čeprav se niso radi z njim razgovarjali. Tako je bil tudi on zadovoljen: Majhna je res njegova njiva v dolžino in širino, a neizmerna v globočino in višino. Tako je zajemal svežo vodo iz svoje zemlje in zvečer pasel zvezde na svojem nebu.

ČEV LJE

ostanke raznih fazon, poceni prodaja Stermecki - Celje.

Cenj. občinstvu se priporoča tvrdka

Anton Lečnik

zaloga ur, zlata, srebrnine, optika itd.

Celje, Glavni trg

Izkušen optik na razpolago!

Sodarske pomočnike

sprejme takoj ob dobri plači, prosti hrani in stanovanju za takojšen nastop Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo.

BARVE

LAKI

FIRNEŽ

ČOPIČI

S. HOLOBAR - CELJE

SLIKARSTVO IN TRGOVINA BARV

Trgovci - pozor!

Transportna kolesa, izredno močna, največja izdelava, vsi svetli deli kromirani, cena 1590 din, prodaja mehanik R. PERDAN Celje, Mariborska c. 11, telefon 116

Rabljeno pohištvo

se ugodno proda. Vprašati: Celje, Glavni trg 1/II.

Franjo Dolžan - Celje Za kresijo 4

kleparstvo, vodovodne instalacije, sirelovodne naprave

Prezema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerno — Postrežba točna in solidna

ZAŠČITO PRED SONCEM

zahteva tudi Vaša koža. Sonce jo utruja! Solea-krema pa jo varuje, hrani, hladi in gladi.

SOLEA
krema za boljšo prehrano kože

Rimske toplice Vas vabijo na izlet!

Na preurejeni hladni razgledni gostilniški terasi boste po zmerni ceni dobro postreženi z raznimi delikatesami, vinom, pivom, kavo, mlekom itd. Priporoča se Karl Loibner, gostilna-trgovina, Rimske toplice

Garaža

na Glavnem trgu se odda. Vprašati pri g. inž. Schmidingerju, Celje, Kralja Petra c. 10

Stanovanje

2 sobi ali eno sobo in kabinet s pritliklinami iščem vsled premetitve za 1. avgust v Celju. Ponudbe (opis in cena): Stanovšek Fortunat, vodja zemljiške knjige, Slov. Konjice.

2 lepi prazni sobi

(ev. tudi 4 sobe) primerni za pisarno, se takoj oddata. Celje, Razlagova ulica 8.

SOBO

s posebnim vhodom potrebujem za takoj. Josip Uršič, Celje, Narodni dom.

Vabilo na otvoritev novo renovirane gostilne „Pri lovcu“ na Ložnici pri Celju. Za dobro kapljico in prigrizek je poskrbljeno. Priporoča se gostilničar

Celjska posojilnica d.d. v Celju

JE NAJSTAREJŠI NARODNI DENARNI ZAVOD V CELJU

Vse hranilne vloge, vložene pri

CELJSKI POSOJILNICI D. D. V CELJU

so varno naložene, se ugodno obrestujejo in se izplačujejo točno v gotovini

Denar, naložen v domač denarni zavod, donaja koristi vsemu domačemu narodnemu gospodarstvu

NALAGAJTE SVOJE PRIHRANKE V

Celjski posojilnici d. d. v Celju - Narodni dom

CENTRALA: CELJE, NARODNI DOM

PODRUŽNICI: MARIBOR, ŠOŠTANJ